

ที่ นศ ๐๐๑๘.๑/ว ๖๘๑๕

ศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช
ถนนราชดำเนิน นศ ๘๐๐๐๐

๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง แนวทางปฏิบัติการสอบสวนความผิดอาญาตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร และบัตรประจำตัวประชาชน

เรียน นายอำเภอทุกอำเภอ

อ้างถึง หนังสือจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่ นศ ๐๐๑๘.๑/ว ๒๓๙๘ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๗.๑/ว ๒๗๒๔๗
ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ จำนวน ๑ ชุด

ตามที่กรมการปกครองได้มีแนวทางดำเนินการกรณีทุจริตทางทะเบียนราษฎรและบัตรประจำตัวประชาชน โดยเฉพาะการดำเนินการทางคดีอาญาที่กำหนดให้มีการร้องทุกข์กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนผู้มีอำนาจสอบสวนในเขตท้องที่ เพื่อดำเนินคดีอาญากับผู้กระทำผิดทุกคนในทุกข้อหาความผิดที่ปรากฏรายละเอียดตามหนังสือที่อ้างถึง นั้น

ในการนี้ กรมการปกครองพิจารณาแล้วเห็นว่า งานทะเบียนราษฎรและบัตรประจำตัวประชาชนนับเป็นภารกิจสำคัญของกรมการปกครอง ซึ่งพนักงานฝ่ายปกครองมีความใกล้ชิดกับประชาชนและมีความชำนาญในงานด้านนี้เป็นอย่างดี อีกทั้งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๘ มาตรา ๑๙ และมาตรา ๑๔๐ ประกอบกฎกระทรวงกำหนดการสอบสวนความผิดอาญาบางประเภทในจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานคร โดยพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๒ และข้อ ๓ กำหนดให้พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองสอบสวนความผิดอาญาตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรและบัตรประจำตัวประชาชนได้ ซึ่งปัจจุบันมีการกระทำความผิดเกี่ยวกับการทะเบียนราษฎรและบัตรประจำตัวประชาชนเป็นจำนวนมาก ดังนั้น เพื่อเป็นการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดและลดปัญหาอุปสรรคในการดำเนินคดี รวมทั้งเป็นการพัฒนาองค์ความรู้ของพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองในการสอบสวนคดีอาญาเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยและอำนวยความเป็นธรรมให้กับประชาชน จึงได้มีแนวทางปฏิบัติการสอบสวนความผิดอาญาตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรและบัตรประจำตัวประชาชน ให้ทุกจังหวัดถือปฏิบัติ พร้อมทั้งให้จังหวัดแจ้งอำเภอในพื้นที่ทราบและถือปฏิบัติตามขั้นตอน รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ และให้แจ้งสำนักทะเบียนท้องถิ่นทุกแห่งทราบ เพื่อถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด

ขอแสดงความนับถือ

(นายศรัทธา ทองคำ)
ปลัดจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช

ที่ทำการปกครองจังหวัด (กลุ่มงานปกครอง)
โทร./โทรสาร ๐-๗๕๓๕-๖๑๓๓
www.pokkrongnakhon.com

"มาน๊ะ มานคร มาหาศรัทธา"

ที่ทำการปกครองจังหวัดนครศรีธรรมราช
เลขรับ 6045
วันที่ 1 พ.ย. 2565

ที่ มท ๐๓๐๗.๑/ว ๗๓๒๔ ๗

กรมการปกครอง
ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

เรื่อง แนวทางปฏิบัติการสอบสวนความผิดอาญาตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรและบัตรประจำตัวประชาชน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง ๑. หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๗.๑/ว ๖๖๐๗ ลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๙
๒. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๓๐๙.๖/ว ๓๒๓ ลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗
๓. หนังสือกรมการปกครอง ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๗.๑/ว ๙๘๐๔ ลงวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๖๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย QR Code ตารางสรุปฐานความผิดและตัวอย่างการทำสำนวนการสอบสวนความผิดอาญาตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรและบัตรประจำตัวประชาชน จำนวน ๑ ฉบับ

ตามที่ กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ได้มีแนวทางดำเนินการกรณีทุจริตทางทะเบียนราษฎรและบัตรประจำตัวประชาชน โดยเฉพาะการดำเนินการทางคดีอาญา ที่กำหนดให้มีการร้องทุกข์กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนผู้มีอำนาจสอบสวนในเขตท้องที่ เพื่อดำเนินคดีอาญากับผู้กระทำผิดทุกคนในทุกข้อหาความผิดที่ปรากฏ นั้น

กรมการปกครอง พิจารณาแล้วเห็นว่า งานทะเบียนราษฎรและบัตรประจำตัวประชาชน นับเป็นภารกิจสำคัญของกรมการปกครอง ซึ่งพนักงานฝ่ายปกครองมีความใกล้ชิดกับประชาชนและมีความชำนาญในงานด้านนี้เป็นอย่างดี อีกทั้งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๘ มาตรา ๑๙ และมาตรา ๑๔๐ ประกอบกฎกระทรวงกำหนดการสอบสวนความผิดอาญาบางประเภทในจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานคร โดยพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๒ และข้อ ๓ กำหนดให้พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองสอบสวนความผิดอาญาตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรและบัตรประจำตัวประชาชนได้ ซึ่งปัจจุบันมีการกระทำความผิดเกี่ยวกับการทะเบียนราษฎรและบัตรประจำตัวประชาชนเป็นจำนวนมาก ดังนั้น เพื่อเป็นการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดและลดปัญหาอุปสรรคในการดำเนินคดี รวมทั้งเป็นการพัฒนาองค์ความรู้ของพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองในการสอบสวนคดีอาญาเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยและอำนวยความเป็นธรรมให้กับประชาชน จึงได้มีแนวทางปฏิบัติการสอบสวนความผิดอาญาตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรและบัตรประจำตัวประชาชน ให้ทุกจังหวัดถือปฏิบัติ พร้อมทั้งให้จังหวัดแจ้งอำเภอในพื้นที่ทราบและถือปฏิบัติตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

๑. เมื่อได้ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง กรณีตรวจพบหลักฐานหรือรายการต้องสงสัย หรือได้รับหนังสือแจ้งเรื่อง หรือการร้องเรียน/ร้องทุกข์ทางทะเบียนราษฎรและบัตรประจำตัวประชาชน พบการกระทำความผิดอาญาตามกฎหมายดังกล่าว ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๓๐๙.๖/ว ๓๒๓ ลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ ข้อ ๔ โดยไม่ใช่กรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นผู้กระทำความผิด รวมถึงการกระทำความผิดอาญาตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรและบัตรประจำตัวประชาชน ในลักษณะกรรมเดียวที่เป็นความผิดตามกฎหมายอื่นด้วย ถ้าความผิดอาญาตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรและบัตรประจำตัวประชาชนเป็นความผิดที่มีโทษหนักสุด ให้ดำเนินการรวบรวมข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานทั้งหมด

/ร้องทุกข์...

ร้องทุกข์กล่าวโทษให้ดำเนินคดีอาญากับผู้กระทำผิดทุกคนในทุกข้อหาความผิดต่อพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองในท้องที่ที่มีเขตอำนาจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๘ และมาตรา ๑๙ ประกอบกฎกระทรวงกำหนดการสอบสวนความผิดอาญาบางประเภทในจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานคร โดยพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๒ และข้อ ๓ เพื่อทำการสอบสวนคดีอาญาจนกว่าคดีจะถึงที่สุด

๒. หากเป็นกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นผู้กระทำความผิดหรือเป็นการกระทำความผิดกรรมเดียวที่เป็นความผิดตามกฎหมายอื่นด้วย โดยความผิดอาญาตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรและบัตรประจำตัวประชาชน ไม่ได้เป็นความผิดที่มีโทษหนักสุด ให้รวบรวมข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานร้องทุกข์กล่าวโทษให้ดำเนินคดีต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) พนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจ หรือผู้มีอำนาจทำการสอบสวน หรือในกรณีที่จังหวัดหรืออำเภอ ได้รับแจ้งคืนเรื่องร้องทุกข์กล่าวโทษหรือสำนวนการสอบสวนคดีอาญา ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรและบัตรประจำตัวประชาชน หากไม่ใช่เป็นกรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นผู้กระทำความผิด รวมถึงการกระทำความผิดอาญาดังกล่าว มีลักษณะเป็นการกระทำกรรมเดียวที่เป็นความผิดตามกฎหมายอื่นด้วย ถ้าความผิดอาญาตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรและบัตรประจำตัวประชาชนเป็นความผิดที่มีโทษหนักสุด ให้รีบจัดส่งเรื่องดังกล่าวให้พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองในท้องที่ที่มีเขตอำนาจดำเนินการสอบสวนคดีนั้นโดยเร็วที่สุดต่อไป

๓. ในกรณีที่ปรากฏพยานหลักฐานว่าคดีตามข้อ ๑ หรือข้อ ๒ ขาดอายุความในความผิดฐานใดแล้ว ให้พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองเร่งทำสำนวนการสอบสวนคดีอาญา พร้อมทำความเห็นควรสั่งฟ้องในฐานความผิดที่ยังอยู่ในอายุความและทำความเห็นควรสั่งไม่ฟ้องในฐานความผิดที่ขาดอายุความนำส่งพนักงานอัยการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๔๐

๔. การรายงานผลการดำเนินคดี ให้รายงานกรมการปกครองทราบทุกระยะ ในระบบการสืบสวนสอบสวนคดีอาญาผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (E - Investigation) ตามหนังสือกรมการปกครองด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๗.๑/ว ๙๘๐๔ ลงวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๖๔ จนกว่าคดีจะเสร็จสิ้น

ทั้งนี้ กรมการปกครองได้จัดทำตารางสรุปฐานความผิดและตัวอย่างการทำสำนวนการสอบสวนความผิดอาญาตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรและบัตรประจำตัวประชาชน รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย โดยหากพบปัญหาหรืออุปสรรคในการทำสำนวนการสอบสวนคดีดังกล่าว ให้ประสานงานกับส่วนการสอบสวนคดีอาญา สำนักการสอบสวนและนิติการ เบอร์โทรศัพท์ ๐ ๒๓๕๖ ๙๕๕๔ เพื่อขอคำปรึกษาและช่วยเหลือในการทำสำนวนการสอบสวนคดีอาญาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาถือเป็นแนวทางปฏิบัติ และแจ้งให้อำเภอในพื้นที่ทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด

ขอแสดงความนับถือ

(นายแมนรัตน์ รัตนสุคนธ์)
อธิบดีกรมการปกครอง

สำนักการสอบสวนและนิติการ
ส่วนการสอบสวนคดีอาญา
โทร./โทรสาร ๐ ๒๓๕๖ ๙๕๕๔ /3569516

QR Code ตารางสรุปฐานความผิดอาญาตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร
และบัตรประจำตัวประชาชน

